

Plan van aanpak Corona en Slachterijen, deel GGD

Verantwoordelijkheid bij het bedrijf, samenwerken in de keten.

Ervaring bij slachterijen in de laatste weken laat zien dat het GGD bron- en contact onderzoek bij arbeidsmigranten grote hinder heeft van niet goed kunnen bereiken/benaderen en controleren van individuen. Mensen verdwijnen uit het zicht, gaan op reis naar het buitenland, quarantaine inrichting is niet geregeld, informatie wordt niet goed uitgelegd. Het inzetten van maatregelen voor een groep positief geteste mensen wordt erg vertraagd door de diverse tussenschakels. GGD moet via het bedrijf schakelen met Arbo, het bedrijf moet zelf schakelen met Arbo en uitzendbureaus, en via uitzendbureaus weer met verhuurders van woningen. Dat zorgt voor veel werk, vertraging, voegt nauwelijks effect toe aan bestrijdingsinzet.

Industrie zelf, Arbo en in het geval van arbeidsmigranten nadrukkelijk ook de uitzendbureaus, zijn voortdurend in contact met de doelgroep. Door in te zetten op integrale ketenaanpak ontstaat meer rendement van de inspanningen.

Rol van de GGD als regionale uitvoerder wet publieke gezondheid bij Slachterijen:

De GGD is adviseur van de VR/BM en aan de keten vanuit haar bestrijdingstaken. GGD richt zich op: surveillance, BCO en advies over te nemen wettelijke maatregelen. GGD monitort de publieke gezondheid in de regio. Het RIVM doet dit landelijk. De landelijke coördinatiestructuur, de adviseur Arbo en het landelijk overleg infectieziektebestrijding hebben een landelijk ultieme rol bij het maken van inhoudelijke afspraken met de sector b.v. rond specifieke ketenaanpak en landelijke protocollen/handreikingen.

1. Bij het opstellen van een risicoprofiel en uitwerking en een specifieke case gerelateerd aan een bedrijf in een specifieke sector kan de GGD aanvullend aan de arbodienst bijdragen aan de keten vanuit de eigen expertise en taken, vanuit volksgezondheidsperspectief aanvullend, hierbij gebruik makend van RIVM richtlijnen en sectorspecifieke landelijke kennis;
2. Advies over inzet effectieve maatregelen bij het bedrijf, health checks en poortcontroles;
3. Taakverdeling* bij uitvoering van BCO en respons wordt gemaakt, uitvoering door GGD én indien passend door Arbo;
4. GGD voert integrale surveillance over alle verzamelde gegevens en informatie;
5. GGD verbindt de signalen uit industrie met signalen uit maatschappij;
6. GGD adviseert op basis daarvan de Veiligheidsregio.

***Taakverdeling toelichting "Slim samenwerken":**

GGD en Arbo verdelen per specifieke setting de taken zodanig dat met de gezamenlijke inspanning in de keten het maximale rendement en effect op de doelgroep bereikt wordt. Hierbij is BCO uitvoering door Arbo een serieuze optie. Uitvoering van BCO door Arbo diensten is een zinnige wijze om werk te verdelen, met behoud van inzicht in de situatie: Gelijk aan de uitbesteding van BCO's landelijk, kan de Arbo dienst, op basis van dezelfde richtlijnen, protocollen en scripts, én hetzelfde informatiesysteem als landelijk, een uitvoeringstaak op zich nemen voor specifieke sectoren waarbij de werknemers niet goed bereikbaar/benaderbaar of toegankelijk zijn. Arbeidsmigranten vormen daarin een duidelijke risicogroep, maar niet de enige.

Uitgangspunten Risico gestuurd, Risico gericht, Gefaseerd/proportioneel en Inzet van de juiste professionals, zoals toegepast in de ketenaanpak bij de case in Boxtel

1. **Risico gestuurd:**
 - a. **Mate van verspreiding in en rond het bedrijf:**
 - i. Analyse van patroon in het bedrijf: werkplek, uitzendbureau, woonplaats, vervoer. Het patroon van besmettingen in case Boxtel gaf uitsluitend aanwijzingen dat met name binnen de "koude hallen" meer personen met een positieve COVID-19 test voorkwamen.
 - ii. In het BCO gesprek met indexen is specifiek doorgevraagd op klachten, herkenning van COVID-19 verschijnselen, omkleed- en werkprocedures en wonen/vervoer
 - iii. Een hygiëne inspectiebezoek met bemonstering van contactpunten
 - iv. Bepalen sequence van positieve monsters
 - v. Inzoomen op de regionale COVID-19 surveillance, clusters, ZH opnames
 - b. **Mate van virulentie en ziekteactiviteit:**
 - i. Bepalen van CT waarde
 - ii. BCO, huisgenoten en nauwe contacten, hoeveel omringende zieken/testen/positieven
 - iii. Analyse van de groep reeds ziekgemelde en thuis verblijvende personen, op COVID-19 klachten en die groep aansluitend testen
2. **Risicogericht:** Een brede set interventies is met het bedrijf afgesproken, passend bij de gevonden patronen uit de analyse:
 - a. **Verhogen van de sense of urgency rond COVID-19 en maatregelen:**
 - i. Het actualiseren en aanleveren van het COVID-19 protocol dat binnen het bedrijf gebruikt wordt;
 - ii. Het uitvoeren van een externe RI&E door een daartoe geschikt bureau;
 - b. **Het terugdringen van virus activiteit /transmissie binnen het bedrijf:**
 - i. Het regelmatig vernevelen van een desinfecterende stof in de koude ruimtes;
 - ii. Aanvullende maatregelen nemen rond schoonmaak en looproutes in het bedrijf;
 - c. **Vergroten van kennis over COVID-19 bij medewerkers en vooral anderstaligen**
 - i. Het beter leren herkennen van klachten bij medewerkers door COVID-19 voorlichting in eigen taal/cultuur;
 - ii. Herhaling daarvan door inbedding in dagelijkse werk en toezicht op werk processen;
 - d. **Vroeg-opsporing (nieuwe) COVID-19 besmetting:**
 - i. Het voorkomen van doorwerken met klachten door medewerkers, door invoering van een dagelijkse poortcontrole, uitgevoerd door en onder verantwoordelijkheid van Arbo dienst, de "Health Check" op basis van de RIVM richtlijnen, bij de start van elke nieuwe shift;
 - ii. Het direct doorgeleiden van elke medewerker met covid-19-achtige klachten naar de teststraat, aanmelding in CoronIT vanuit de Arbodienst van het bedrijf, vervoer naar de teststraat zo nodig vanuit het bedrijf;

- iii. Bij de positief geteste mensen het in eigen taal geven van instructies over isolatie van zichzelf, huisgenoten en nauwe contacten, zo nodig faciliteren van de isolatie door bedrijf en/of uitzendbureaus
 - iv. Het opstarten van BCO bij indexen, met specifieke taakverdeling tussen GGD en Arbo, zie ook punt 4.
 - e. **Ketenverantwoordelijkheid:**
 - i. Bedrijf onderneemt actie richting uitzendbureaus die de arbeidsmigranten leveren, spreekt aan op hun verantwoordelijkheid rond wonen en isolatie/quarantaine voorzieningen;
 - ii. Bedrijf heeft tijdelijk het vervoeren van medewerkers onder eigen regie genomen.
 - f. **Surveillance:**
 - i. Het door de GGD inrichten van een specifieke surveillance/vroegsignalering voor dit bedrijf, op basis van o.a. het dagelijks aanleveren door het bedrijf van cijfers over de resultaten van de poortcontroles, het actuele ziekteverzuim;
3. **Gefaseerd en proportioneel:**
- a. **Conditie open en sluiten:** In overleg met en op verzoek van de VR is door GGD, bedrijf en VR gezamenlijk bekeken onder welke condities het bedrijf open zou kunnen blijven, welke afwegingen daarbij een rol spelen en welke afspraken daarvoor nodig waren.
 - b. **Regionale surveillance:** Vanuit de GGD is ingebracht in welke mate er een verondersteld risico voor de publieke gezondheid zou kunnen bestaan, op basis de regionale COVID-19 surveillance met o.a. van gegevens over trends in ziekenhuisopnames en clusters in de regio, de mate van interactie tussen medewerkers en anderen buiten de werk- en woonsituatie.
 - c. **Specifieke maatregelen:** Het instellen van maatregelen en controlemechanismen, specifiek gericht op de vastgestelde risicopunten in het bedrijf, (de specifieke locaties, de mensen die klachten niet herkennen en toch gaan werken, het niet begrijpen van de COVID-19 richtlijnen en instructies) was in dit geval mogelijk.
4. **Professionals inzetten specifiek per setting:**
- a. **"Slim samenwerken":**
 - i. **GGD en Arbo verdelen BCO:** gezien de grote hoeveelheid arbeidsmigranten worden de taken zodanig dat met de gezamenlijke inspanning in de keten het maximale rendement en effect op de doelgroep bereikt wordt. Hierbij heeft BCO uitvoering door Arbo een absolute meerwaarde in het bereiken van de medewerkers en de nauwe contacten daarvan (deels ook medewerkers, deels huisgenoten, in veel mindere mate een brede sociale kring.
 - ii. **Behouden van overzicht en inzicht bij GGD:** Door het terugkoppelen van informatie vanuit Arbo. Dit is een vergelijkbare taakverdeling als met de uitbesteding van BCO's landelijk. Arbo dienst voert bij werknemers niet goed bereikbaar/benaderbaar of toegankelijk zijn voor de GGD, het BCO uit, op basis van dezelfde richtlijnen, protocollen en scripts.
 - iii. **Nog te onderzoeken:** in welke mate gebruik van een evt. procesinformatie systeem voor BCO toegankelijk kan worden voor een Arbo

dienst, het informatiesysteem (HPzone) dat landelijk voor BCO's wordt gebruikt is daarvoor niet geschikt i.v.m. privacy aspecten en onvoldoende afscherming van de gehele database.

b. Versterken en doorbouwen aan processen in bedrijf:

- i. Bedrijf werkt aan procesdraaiboeken, stroomschema's, en laat resultaten zien, toetst waar nodig bij GGD
- ii. Doorspreken op welke wijze de acuut gestarte procesveranderingen, regels en procedures structureel worden ingevoerd binnen het bedrijf,
- iii. GGD stimuleert het bedrijf tot het goed aansluiten van de keten rond werken/wonen/vervoer
- iv. Keten wordt door het bedrijf aangesproken op eigen verantwoordelijkheid en nakomen van COVID-19 gerelateerde afspraken en richtlijnen.

c. Het vormen van een samenwerkingsketen

- i. **Sociaal-Medische lijn:** Arbo en arts GGD
- ii. **Onderzoekslijn:** epidemioloog GGD-onderzoekers en QA verantwoordelijken bedrijf, het volgen van de opzet en resultaten verdere (eigen) onderzoeken en onderzoeken in combinaties met andere partijen zoals RICM, onderzoeksinstituten
- iii. **Processen en maatregelen:** GGD onderzoeksleider-verantwoordelijke bedrijf-Proces coördinator Arbo
- iv. **Opbouwen en verrijken surveillance** bij GGD mede op basis van broninformatie Arbo en bedrijf

Specifiek bij arbeidsmigranten in slachterijen (en andere industriële setting): preventie en vroegsignalering, interventie, inrichting surveillance:

De te zetten stappen in volgorde, met betrokkenheid van de hele keten rond een slachterij met veel arbeidsmigranten:

1. Preventie en vroegsignalering:

- RI&E inclusief COVID-19 onderdeel, door bedrijf en Arbo, mobilisatie van de keten¹, evt rol voor meerdere arbodiensten die voor de uitzendbureaus werken
- Opstellen van ketenafspraken voor rollen/taken rond COVID-19 door bedrijf samen met keten
- Health Check individu aan de poort, screening onder verantwoordelijkheid van Arbo
- Voorlichten over COVID-19 herkenning klachten en instructies, in eigen taal en cultuur door bedrijf

2. Interventie:

- Doorgeleiden naar test van elke medewerker met COVID-19 verdachte klachten

¹ Het opsporen van COVID-19 besmetting bij arbeidsmigranten is mogelijk effectiever te bereiken door het inzetten van poortcontroles door Arbo die toeleiden naar testen dan door steekproeven te nemen in een bedrijf gevolgd door BCO bij positieve bevindingen.

Voorlichting over het herkennen van klachten die passen bij COVID-19 en juiste isolatie instructies in eigen taal, zijn daarbij voorwaardelijk evenals informatie rond doorbetaling bij ziekte, het aangeven waar men terecht kan met diverse vragen.

- Quarantaine instructie en monitoren individuele zieken, bedrijf heeft rol richting keten uitzendbureaus/wonen, die tevens eigen verantwoordelijkheid hebben.
- Specifieke maatregelen nemen gericht op werken, wonen, vervoer, kennis
- Toezicht binnen eigen sector op COVID-19 compliance

3. Surveillance:

- **Arbo:** informatie uit BCO verzamelen en doorgeven aan GGD, tevens eigen acties n.a.v. signalen en bevindingen
- **GGD:** betekenis geven aan de informatie in context van publieke gezondheidszorg, responsadvies aan regionale overheden
- **RIVM:** overzicht en advies aan landelijke overheden, opstellen van sector specifieke richtlijnen
- **iSW:** Antenne functie van de gehele keten gaan gebruiken, misstanden en clusters signaleren en actief melden, onderhouden van relatie met diversiteit aan toezichhoudende rollen rond slachterij, oa NVWA en KDS

Auteurs: (10)(2e), (10)(2e) GGD Hart voor Brabant

Disclaimer: dit plan van aanpak is geschreven vanuit de ervaringen opgedaan door de GGD Hart voor Brabant bij een casus, over de rol van de GGD en is geen plan van aanpak voor de ketenaanpak, maar een gedeelte daarvan.